

Opgraving Oosterhout - De Contreie

Eindelijk: het Urnenveld

In deze weken zijn, naast de gebruikelijke middeleeuwse sporen van de afgelopen tijd, nu ook weer veel prehistorische vondsten gedaan. Naast sporen van gebouwen is nu ook het urnenveld, waarvan het bestaan al uit het vooronderzoek bekend was, aangetroffen.

In werkput 70 kwamen 25 grafstructuren aan het licht, voor het grootste deel sporen van kringgreppels. Tegen de verwachting in werden in een aantal ervan ook de eigenlijke graven gevonden, kuiltjes met daarin de verbrande botresten van de doden. Die waren zonder uitzondering zonder urn of bijgiften bijgezet.

De greppels, die om de vroegere, al lang geleden weggeploegde grafheuveltjes heen lagen, hadden meestal een diameter van 3-4 meter, afgezien van een enkel groter exemplaar van 6 meter doorsnee. Vier van die grotere graven lagen bij elkaar, maar het is bij gebrek aan vondsten niet te zeggen of dat duidt op statusverschillen van de doden of een andere factor, bijvoorbeeld de ouderdom. Deze grote greppels zijn ononderbroken, terwijl de meeste andere greppelsporen een onderbreking vertoonden. Dat wil zeggen dat de oorspronkelijke grafheuvels via een 'dammetje' met de wereld van de levenden waren verbonden. Dit verschijnsel wijst op een datering in de Vroege- en Midden-IJzertijd, circa 800 - 400 voor Christus.

Langbed

Een afwijkende grafvorm was een 'langbed', herkenbaar aan twee parallel aan elkaar gegraven, lange greppels. Zulke graven zijn bekend van een urnenveld bij Someren; ze konden meer dan 100 meter lang zijn. Ook deze graven dateren uit de Vroege- en Midden-IJzertijd.

Dodenhuisje?

Tussen de graven bevindt zich een 4 x 2,5 meter grote constructie van twee rijen palen, kennelijk uit dezelfde tijd daterend als de graven. Er wordt wel gedacht aan een soort dodenhuisje, iets wat ook wel van andere prehistorische grafvelden bekend is.

Armband

Behalve twee bijna complete potjes (bouwoffers?), het restant van een pot die mogelijk een urn is geweest, werden een weefgewicht van gebakken klei en twee fragmenten van blauwglazen armbanden gevonden. Deze geribbelde armbanden werden in de Late IJzertijd gemaakt in het oostelijk rivierengebied en worden regelmatig gevonden op opgravingen in Noord-Brabant.

Middeleeuwen en IJzertijd

Uit de Middeleeuwen zijn sporen van resten van graanschuurtjes, waterkuilen en huizen gevonden, zoals er nu al veel bekend zijn van deze opgraving. Maar ook lagen hier erven uit de (late) Prehistorie, met vier boerderijplattegronden van het 'Haps'-type, waarvan er vier zijn aangetroffen. Afwijkend van het gewone patroon waren sporen van kleine palen, die

vermoedelijk deel zullen hebben uitgemaakt van een omheining. Zulke 'hekwerken' zijn tot nu toe niet eerder geconstateerd. Ook opvallend was een licht gebogen rij van niet minder dan zeven graanschuurtjes, uit dezelfde periode.



Urnenveld (foto: ADC ArcheoProjecten)